

**lisans 24-soz-p17-yirmidorduncu-soz-ucuncu-dal-
ucuncuden-altinci-asla-rivayetlerde-hata-kaynaklari - Set 1**

1-) Üçüncü Asıl'da, İslâm'a sonradan giren bazı eski din âlimleriyle ilgili hangi probleminden söz edilmektedir? (14 kelime)

Önceki inançlarından getirdikleri

2-) Bu yanlış anlamamanın temel sebebi nedir? (13 kelime)

Kişilerin eski bilgi

3-) Dördüncü Asıl'a göre, hadise ait sanılan her söz doğrudan hadisin kendisi midir, yoksa başka bir ihtimal daha var mıdır? (17 kelime)

Başka bir ihtimal daha

4-) Dördüncü Asıl'da insanla ilgili hangi genel ilke hatırlatılmaktadır? (5 kelime)

İnsanın

5-) Beşinci Asıl'da, bazı manaların hadis gibi kabul edilmesine yol açan kaynak nedir? (9 kelime)

Keşif ve

6-) Bu ilhamların niçin mutlak olarak hadis hükmünde görülmemesi gerektiği belirtilmektedir? (10 kelime)

Çünkü ilham,

7-) Altıncı Asıl'da halk arasında yaygınlaşmış bazı kıssaların hangi özelliği vurgulanmaktadır? (11 kelime)

Bunların bazen

8-) Bu tür anlatılar kullanıldığında asıl dikkat nereye verilmelidir? (10

kelime)

Kelimelerin birebir

9-) Altıncı Asıl'a göre, bu çeşit kıssalarda lafzın dış anlamında bir problem görülürse bu doğrudan dine mi yüklenir? (15 kelime)
Hayır; bu daha

lisans 24-soz-p17-yirmidorduncu-soz-ucuncu-dal-ucuncuden-altinci-asla-rivayetlerde-hata-kaynaklari - Set 2

1-) Üçüncü Asıl'da bahsedilen karışma, hangi iki bilgi alanının birbirine eklenmesiyle ortaya çıkmaktadır? (12 kelime)

Önceki dinlere ait

2-) Metne göre bu karışma bilinçli bir tahriften mi, yoksa yanlış kanaatten mi doğmaktadır? (7 kelime)

Daha

3-) Dördüncü Asıl'da ravilerin hadise dair değerlendirmeleri hangi iki şekilde hadisin metniyle karıştırılabilmektedir? (10 kelime)

Kendi söyledikleri

4-) Böyle bir karışmanın sonucu olarak ne tür bir yanlış hüküm verilebilir? (12 kelime)

Aslında raviye ait

5-) Beşinci Asıl'da sözü edilen muhaddes kimseler ne yolla bazı manalara ulaşmaktadır? (5 kelime)

İlham

6-) İlhamla gelen bir mananın neden doğrudan bağlayıcı rivayet sayılması sakıncalıdır? (11 kelime)

Çünkü ilham

7-) Altıncı Asıl'da, toplum içinde iyice yerleşmiş bazı anlatıların hangi işlevi öne çıkarılmaktadır? (12 kelime)

Gerçekleşmiş olay ayrıntısından

8-) Peygamber Efendimizin böyle kıssaları kullanması hangi üslup çerçevesinde açıklanmaktadır? (8 kelime)

Temsil ve

9-) Altıncı Asıl, bir anlatının hakikî anlamı ile verilmek istenen ders arasında nasıl bir öncelik kurmaktadır? (10 kelime)

Önceliği, anlatının

lisans 24-soz-p17-yirmidorduncu-soz-ucuncu-dal-ucuncuden-altinci-asla-rivayetlerde-hata-kaynaklari - Set 3

1-) Üçüncü Asıl'da İslâm'a giren bazı kimselerin önceki birikimleri hakkında nasıl bir tesirden söz edilmektedir? (13 kelime)
Eski bilgi kalıntılarının

2-) Buradaki yanlışlığın dinin özünden değil de dışarıdan geldiği nasıl anlaşılmaktadır? (13 kelime)
Çünkü problem, İslâm'ın

3-) Dördüncü Asıl'a göre, bir ravinin hadisten çıkardığı sonuçla hadisin aslî ifadesi neden karıştırılabilir? (14 kelime)
Aktarılan sözler duyulurken

4-) Dördüncü Asıl, rivayet değerlendirmesinde hangi eleştirel dikkati gerekli kılar? (8 kelime)
Metin ile

5-) Beşinci Asıl'da velayet ehlinin aldığı manalar niçin ihtiyatla ele alınmalıdır? (14 kelime)
Manevî bir kaynağa

6-) Altıncı Asıl'da halk arasında meşhur olmuş kıssaların anlamı değerlendirilirken hangi ölçü esas alınır? (11 kelime)
O anlatının

7-) Anlatının dış görünüşünde eksiklik varsa bu eksikliğin kaynağı nerede aranmalıdır? (10 kelime)
Umumî örf,

8-) Altıncı Asıl, dinî metinlerde mecazî anlatım ihtimaline karşı nasıl bir bilinç kazandırmaktadır? (15 kelime)
Her ifadeyi kaba

9-) Hakikî anlamda görülen kusurun dine değil de örfе bağlanması neyi gösterir? (9 kelime)
Her yaygın

**lisans 24-soz-p17-yirmidorduncu-soz-ucuncu-dal-
ucuncuden-altinci-asla-rivayetlerde-hata-kaynaklari - Set 4**

1-) Üçüncü Asıl'da, İslâm'a sonradan katılan bazı âlimlerin getirdiği bilgiler nasıl bir yanlış izlenim doğurmuştur? (13 kelime)
Gerçeğe uymayan bazı

2-) Bu durum dinî bilgi aktarımında hangi ihtiyacı ortaya koymaktadır? (11 kelime)
Bilginin kaynağını

3-) Dördüncü Asıl'da hadisın zayıf sanılmasına yol açan karışıklık hangi düzeyde gerçekleşmektedir? (11 kelime)
Ravi sözü

4-) Metne göre bu karışıklığın mümkün olmasının insana dair sebebi nedir? (9 kelime)
İnsan yorum

5-) Beşinci Asıl'da ilham sahibi bazı zatların ulaştığı manalar niçin hadis kategorisine sokulmuştur? (8 kelime)
Manevî yolla

6-) Metnin bu noktadaki uyarısı nedir? (11 kelime)
Manevî tecrübeyi

7-) Altıncı Asıl'da toplum içinde dolaşan bazı anlatılar neden atasözüne benzer bir konuma getirilmiştir? (13 kelime)
Çünkü zamanla belli

8-) Bu tür anlatıların Peygamberimiz tarafından kullanılmasında hangi eğitim yönü öne çıkmaktadır? (13 kelime)
İnsanlara uygun bir

9-) Bir kıssanın gerçeğe uygun olmayan yönü varsa bunun umumî dolaşımla ilişkilendirilmesi ne anlama gelir? (13 kelime)
Problem vahyin özünde

**lisans 24-soz-p17-yirmidorduncu-soz-ucuncu-dal-
ucuncuden-altinci-asla-rivayetlerde-hata-kaynaklari - Set 5**

1-) Üçüncü Asıl'da söz konusu edilen hata, bilgi taşıyan kişilerden mi yoksa İslâm'ın aslî kaynaklarından mı doğmaktadır? (12 kelime)
Hata, İslâm'ın aslî

2-) Bu asıl, farklı geleneklerden gelen bilgilerin değerlendirilmesinde nasıl bir dikkat istemektedir? (8 kelime)
Her bilginin

3-) Dördüncü Asıl'a göre ravilerin sözleriyle hadisın metni karıştığında nasıl bir sonuç ortaya çıkar? (12 kelime)
Yorum veya şahsî

4-) Burada metin tenkidi açısından hangi ayırım önem kazanmaktadır? (11 kelime)
Nakledilen aslı

5-) Beşinci Asıl'da anlatılan hata ihtimali, manevî tecrübenin hangi yönüyle ilgilidir? (12 kelime)
Manevî tecrübenin, yüksek

6-) Bu durumda ilhamla gelen bir mana için en uygun tavır ne olmalıdır? (9 kelime)
Ona hürmetle

7-) Altıncı Asıl'da halk arasında meşhur olmuş hikâyelerin değerlendirilmesinde neden doğrudan lafzî gerçeklik aranmaz? (15 kelime)
Çünkü bunların asıl

8-) Resul-i Ekrem'in bu çeşit anlatımları kullanması hangi anlatım sanatlarıyla açıklanmaktadır? (6 kelime)

Temsil

lisans 24-soz-p17-yirmidorduncu-soz-ucuncu-dal-

ucuncuden-altinci-asla-rivayetlerde-hata-kaynaklari - Set 6

1-) Üçüncü Asıl'ın ana fikri tek cümleyle nasıl özetlenebilir? (12 kelime)

Bazı yanlış eski

2-) Bu ana fikir, rivayetlerin kökenini araştırmada neden önemlidir? (16 kelime)

Çünkü bir bilginin gerçekten

3-) Dördüncü Asıl'da hadisın zaafıyla ilgili yanlış hüküm nasıl doğmaktadır? (11 kelime)

Raviye ait

4-) Buradan, rivayet ilminde hangi metodik ders çıkar? (9 kelime)

Aktarıcı sözü,

5-) Beşinci Asıl'da ilham sahibi velilerin ulaştığı manalar hakkında hangi sınır çizilmektedir? (12 kelime)

Bu manalar değerli

6-) Altıncı Asıl'da yaygın hikâye ve kıssalar için hakikî mânadan çok hangi boyut öne çıkarılmaktadır? (7 kelime)

Maksat,

7-) Bu çerçevede Peygamberimizin bazı anlatıları kullanması nasıl anlaşılmalıdır? (12 kelime)

Toplumun bildiği anlatım

8-) Altıncı Asıl, dinî ifadeleri anlamada niçin kültürel bağlamı da hesaba

katmaktadır? (12 kelime)
Çünkü bazı anlatılar

CEVAP ANAHTARI

lisans 24-soz-p17-yirmidorduncu-soz-ucuncu-dal- ucuncuden-altinci-asla-rivayetlerde-hata-kaynaklari - Set 1 - CEVAPLAR

1-) Üçüncü Asıl'da, İslâm'a sonradan giren bazı eski din âlimleriyle ilgili hangi problemten söz edilmektedir?

Önceki inançlarından getirdikleri bazı yanlış bilgilerin, zamanla dinin aslî bilgileriymiş gibi sanılmasından söz edilmektedir.

2-) Bu yanlış anlamının temel sebebi nedir?

Kişilerin eski bilgi birikimlerini de beraberlerinde taşımaları ve bunların kaynağının yeterince ayırt edilmemesidir.

3-) Dördüncü Asıl'a göre, hadise ait sanılan her söz doğrudan hadisin kendisi midir, yoksa başka bir ihtimal daha var mıdır?

Başka bir ihtimal daha vardır; ravilerin kendi yorumları veya çıkardıkları sonuçlar da bazen hadisin parçası sanılmış olabilir.

4-) Dördüncü Asıl'da insanla ilgili hangi genel ilke hatırlatılmaktadır?

İnsanın yanılmaya açık olduğu hatırlatılmaktadır.

5-) Beşinci Asıl'da, bazı manaların hadis gibi kabul edilmesine yol açan kaynak nedir?

Keşif ve velayet ehlinin ilham yoluyla aldıkları bazı manalardır.

6-) Bu ilhamların niçin mutlak olarak hadis hükmünde görülmemesi gerektiği belirtilmektedir?

Çünkü ilham, araya giren bazı sebeplerden dolayı hataya açık olabilir.

7-) Altıncı Asıl'da halk arasında yaygınlaşmış bazı kıssaların hangi özelliği vurgulanmaktadır?

Bunların bazen deyimleşmiş, temsil değeri kazanmış anlatılar hâline gelmiş olması vurgulanmaktadır.

8-) Bu tür anlatılar kullanıldığında asıl dikkat nereye verilmelidir?

Kelimelerin birebir dış görünüşüne değil, hangi irşad maksadıyla anlatıldığına bakılmalıdır.

9-) Altıncı Asıl'a göre, bu çeşit kıssalarda lafzın dış anlamında bir problem görülürse bu doğrudan dine mi yüklenir?

Hayır; bu daha çok halkın örfüne, yaygın anlatım biçimine ve umum arasında aktarılış tarzına bağlanır.

lisans 24-soz-p17-yirmidorduncu-soz-ucuncu-dal- ucuncuden-altinci-asla-rivayetlerde-hata-kaynaklari - Set 2 - CEVAPLAR

1-) Üçüncü Asıl'da bahsedilen karışma, hangi iki bilgi alanının birbirine eklenmesiyle ortaya çıkmaktadır?

Önceki dinlere ait eski bilgilerle İslâm'a ait bilgilerin birbirine karışmasıyla ortaya çıkmaktadır.

2-) Metne göre bu karışma bilinçli bir tahriften mi, yoksa yanlış kanaatten mi doğmaktadır?

Daha çok yanlış kanaatten ve karıştırmadan doğmaktadır.

3-) Dördüncü Asıl'da ravilerin hadise dair değerlendirmeleri hangi iki şekilde hadisin metniyle karıştırılabilmektedir?

Kendi söyledikleri ifadeler veya hadisten çıkardıkları manalar hadisin kendisi sanılabilmektedir.

4-) Böyle bir karışmanın sonucu olarak ne tür bir yanlış hüküm verilebilir?

Aslında raviye ait olan bir kusur veya hata, hadisin zaafıymış gibi değerlendirilebilir.

5-) Beşinci Asıl'da sözü edilen muhaddes kimseler ne yolla bazı manalara ulaşmaktadır?

İlham yoluyla bazı manalara ulaşmaktadırlar.

6-) İlhamla gelen bir mananın neden doğrudan bağlayıcı rivayet sayılması sakıncalıdır?

Çünkü ilham her zaman hatadan korunmuş değildir; bu yüzden yanlışlık karışabilir.

7-) Altıncı Asıl'da, toplum içinde iyice yerleşmiş bazı anlatıların hangi işlevi öne çıkarılmaktadır?

Gerçekleşmiş olay ayrıntısından çok, bir mesajı etkili biçimde ulaştırma işlevi öne çıkarılmaktadır.

8-) Peygamber Efendimizin böyle kıssaları kullanması hangi üslup çerçevesinde açıklanmaktadır?

Temsil ve kinaye yoluyla irşad etme çerçevesinde açıklanmaktadır.

9-) Altıncı Asıl, bir anlatının hakikî anlamı ile verilmek istenen ders arasında nasıl bir öncelik kurmaktadır?

Önceliği, anlatının dış şekline değil, vermek istediği irşad mesajına

vermektedir.

lisans 24-soz-p17-yirmidorduncu-soz-ucuncu-dal-ucuncuden-altinci-asla-rivayetlerde-hata-kaynaklari - Set 3 - CEVAPLAR

1-) Üçüncü Asıl'da İslâm'a giren bazı kimselerin önceki birikimleri hakkında nasıl bir tesirden söz edilmektedir?

Eski bilgi kalıntılarının yeni dinî çevreye taşınarak yanlış biçimde meşru görülmesinden söz edilmektedir.

2-) Buradaki yanlışlığın dinin özünden değil de dışarıdan geldiği nasıl anlaşılmaktadır?

Çünkü problem, İslâm'ın kendi kaynağından değil, sonradan gelen kişilerin geçmişten taşıdığı bilgilerden doğmaktadır.

3-) Dördüncü Asıl'a göre, bir ravinin hadisten çıkardığı sonuçla hadisin aslî ifadesi neden karıştırılabilir?

Aktarılan sözler duyulurken bunların yorum mu, metin mi olduğu her zaman açık seçik ayrılmayabilir.

4-) Dördüncü Asıl, rivayet değerlendirmesinde hangi eleştirel dikkati gerekli kılar?

Metin ile yorumun birbirinden dikkatle ayrılmasını gerekli kılar.

5-) Beşinci Asıl'da velayet ehlinin aldığı manalar niçin ihtiyatla ele alınmalıdır?

Manevî bir kaynağa dayansa da beşerî karışmalar sebebiyle hata ihtimali bulunduğu için ihtiyat gerekir.

6-) Altıncı Asıl'da halk arasında meşhur olmuş kıssaların anlamı değerlendirilirken hangi ölçü esas alınır?

O anlatının hangi amaçla kullanıldığı ve neye işaret ettiği esas alınır.

7-) Anlatının dış görünüşünde eksiklik varsa bu eksikliğin kaynağı nerede aranmalıdır?

Umumî örf, yaygın kullanım ve insanların birbirinden aktarma tarzında aranmalıdır.

8-) Altıncı Asıl, dinî metinlerde mecazî anlatım ihtimaline karşı nasıl bir bilinç kazandırmaktadır?

Her ifadeyi kaba ve dar anlamıyla almamak, temsili ve yönlendirici tarafını da düşünmek gerektiğini öğretmektedir.

9-) Hakikî anlamda görülen kusurun dine değil de örfe bağlanması neyi gösterir?

Her yaygın anlatının vahiy metni gibi değerlendirilmemesi gerektiğini gösterir.

**lisans 24-soz-p17-yirmidorduncu-soz-ucuncu-dal-
ucuncuden-altinci-asla-rivayetlerde-hata-kaynaklari - Set 4 -
CEVAPLAR**

1-) Üçüncü Asıl'da, İslâm'a sonradan katılan bazı âlimlerin getirdiği bilgiler nasıl bir yanlış izlenim doğurmuştur?

Gerçeğe uymayan bazı eski bilgilerin, sanki İslâm'ın kendi öğretileriymiş gibi algılanmasına yol açmıştır.

2-) Bu durum dinî bilgi aktarımında hangi ihtiyacı ortaya koymaktadır? Bilginin kaynağını araştırma ve sonradan karışan unsurları ayıklama ihtiyacını ortaya koymaktadır.

3-) Dördüncü Asıl'da hadisin zayıf sanılmasına yol açan karışıklık hangi düzeyde gerçekleşmektedir?

Ravi sözü veya ravi yorumu, hadisin asli ifadesi zannedildiği düzeyde gerçekleşmektedir.

4-) Metne göre bu karışıklığın mümkün olmasının insana dair sebebi nedir?

İnsan yorum yaparken ve aktarırken hatadan tamamen uzak değildir.

5-) Beşinci Asıl'da ilham sahibi bazı zatların ulaştığı manalar niçin hadis kategorisine sokulmuştur?

Manevî yolla gelen bu manalar, bazılarınca hadisle karıştırılmıştır.

6-) Metnin bu noktadaki uyarısı nedir?

Manevî tecrübeyi değerli görmekle beraber onu doğrudan hadis yerine koymamak gerekir.

7-) Altıncı Asıl'da toplum içinde dolaşan bazı anlatılar neden atasözüne benzer bir konuma getirilmiştir?

Çünkü zamanla belli bir mesajı taşımak için kullanılan yaygın ve kalıplaşmış ifadelerle dönüşmüşlerdir.

8-) Bu tür anlatıların Peygamberimiz tarafından kullanılmasında hangi eğitim yönü öne çıkmaktadır?

İnsanlara uygun bir dille öğüt verme ve mesajı kolay ulaştırma yönü öne çıkmaktadır.

9-) Bir kıssanın gerçeğe uygun olmayan yönü varsa bunun umumî dolaşımla ilişkilendirilmesi ne anlama gelir?

Problem vahyin özünde değil, insanlar arasındaki anlatım biçiminde ve yaygın kabullerde aranmalıdır demektir.

lisans 24-soz-p17-yirmidorduncu-soz-ucuncu-dal- ucuncuden-altinci-asla-rivayetlerde-hata-kaynaklari - Set 5 - CEVAPLAR

1-) Üçüncü Asıl'da söz konusu edilen hata, bilgi taşıyan kişilerden mi yoksa İslâm'ın aslî kaynaklarından mı doğmaktadır?

Hata, İslâm'ın aslî kaynaklarından değil, bilgi taşıyan bazı kişilerin önceki malumatlarından doğmaktadır.

2-) Bu asıl, farklı geleneklerden gelen bilgilerin değerlendirilmesinde nasıl bir dikkat istemektedir?

Her bilginin hangi kaynaktan geldiğini ayırma dikkatini istemektedir.

3-) Dördüncü Asıl'a göre ravilerin sözleriyle hadisin metni karıştığında nasıl bir sonuç ortaya çıkar?

Yorum veya şahsî söz, hadis sanılır; böylece rivayet hakkında yanlış değerlendirme yapılır.

4-) Burada metin tenkidi açısından hangi ayırım önem kazanmaktadır? Nakledilen aslı ifade ile onu açıklayan insan sözünün ayrımı önem kazanmaktadır.

5-) Beşinci Asıl'da anlatılan hata ihtimali, manevî tecrübenin hangi yönüyle ilgilidir?

Manevî tecrübenin, yüksek olsa bile beşerî arızalardan tamamen korunmamış olması yönüyle ilgilidir.

6-) Bu durumda ilhamla gelen bir mana için en uygun tavır ne olmalıdır?

Ona hürmetle yaklaşmak, fakat kesin hadis derecesine çıkarmamak olmalıdır.

7-) Altıncı Asıl'da halk arasında meşhur olmuş hikâyelerin değerlendirilmesinde neden doğrudan lafzî gerçeklik aranmaz? Çünkü bunların asıl değeri bazen olayı birebir bildirmesinde değil, vermek istediği ders ve temsilde bulunur.

8-) Resul-i Ekrem'in bu çeşit anlatımları kullanması hangi anlatım sanatlarıyla açıklanmaktadır?

Temsil ve kinaye türünden anlatımlarla açıklanmaktadır.

lisans 24-soz-p17-yirmidorduncu-soz-ucuncu-dal-ucuncuden-altinci-asla-rivayetlerde-hata-kaynaklari - Set 6 - CEVAPLAR

1-) Üçüncü Asıl'ın ana fikri tek cümleyle nasıl özetlenebilir?

Bazı yanlış eski bilgilerin, İslâm'a sonradan katılanlar yüzünden dinî bilgi sanılması mümkündür.

2-) Bu ana fikir, rivayetlerin kökenini araştırmada neden önemlidir?

Çünkü bir bilginin gerçekten dinin kaynağına mı, yoksa sonradan taşınan kültürel unsurlara mı dayandığını anlamayı sağlar.

3-) Dördüncü Asıl'da hadisin zaafıyla ilgili yanlış hüküm nasıl doğmaktadır?

Raviye ait hata veya yorumu hadis zannedildiğinde, kusur hadise yüklenmiş olur.

4-) Buradan, rivayet ilminde hangi metodik ders çıkar?

Aktarıcı sözü, yorum ve asli rivayet birbirinden dikkatle ayrılmalıdır.

5-) Beşinci Asıl'da ilham sahibi velilerin ulaştığı manalar hakkında hangi sınır çizilmektedir?

Bu manalar değerli olabilir; fakat hataya açık olduklarından doğrudan hadis kabul edilemezler.

6-) Altıncı Asıl'da yaygın hikâye ve kıssalar için hakikî mânadan çok hangi boyut öne çıkarılmaktadır?

Maksat, ders ve irşad boyutu öne çıkarılmaktadır.

7-) Bu çerçevede Peygamberimizin bazı anlatıları kullanması nasıl anlaşılmalıdır?

Toplumun bildiği anlatım kalıplarını, doğru yönlendirme için hikmetli biçimde değerlendirmesi olarak anlaşılmalıdır.

8-) Altıncı Asıl, dinî ifadeleri anlamada niçin kültürel bağlamı da hesaba katmaktadır?

Çünkü bazı anlatılar toplum içinde mecazî veya kalıplaşmış bir kullanım kazanmış olabilir.